

«Нэрсэ ул ФГОС ?»

Төп максаты:

- 1. Балаларда белем алырга кызыксыну һәм теләк уяту, мөстәкыйль уйларга, алган белемнәрен практикада куллана белергә өйрәтү.**
- 2. Белем бирү сыйфатын үстерү.**

Федераль дәүләт стандарты кабул ителү шартларында башлангыч сыйныфларда татар теле укыту

Мәктәп алдына куйган иң мөһим бурычларының берсе мондый: мәктәпне тәмамлаганда, укучы “үз алдына максат куярга һәм аны тормышка ашыру юлларын үзе таба алу дәрәжәсенә күтәрелергә тиеш”

ФГОС буенча дәрес

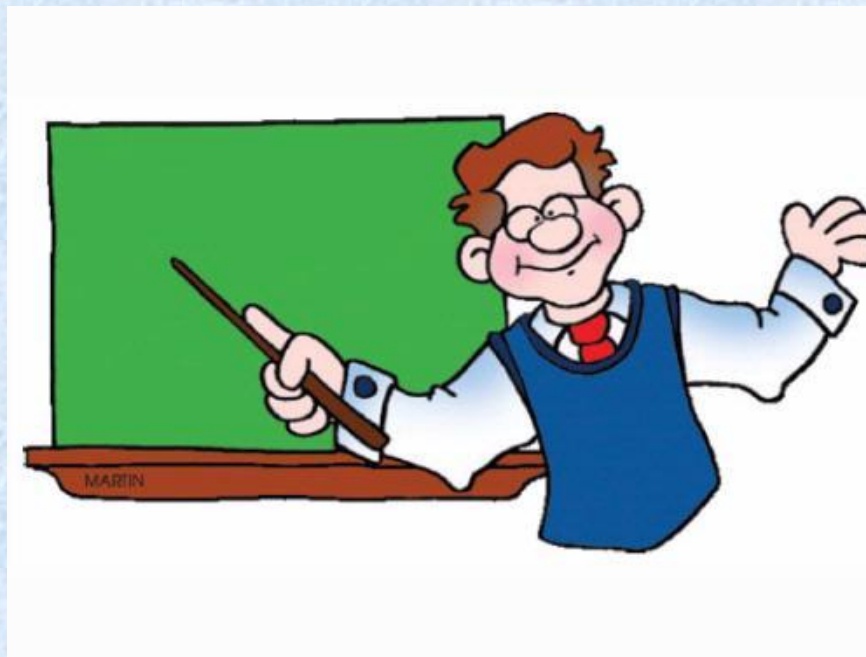
Дәреснең темасы

Укытучы теманы әйтә

Укучылар үзләре
формалаштыра

Бурыч һәм максатларны билгеләү

Нәрсәләр өйрәнергә тиешлекне укытучы әйтә

Максат кую–укучылар тарафыннан максатны билгеләү: (искә төшерү-яңаны белү- кулана белү (вспомнить – узнать – уметь.)

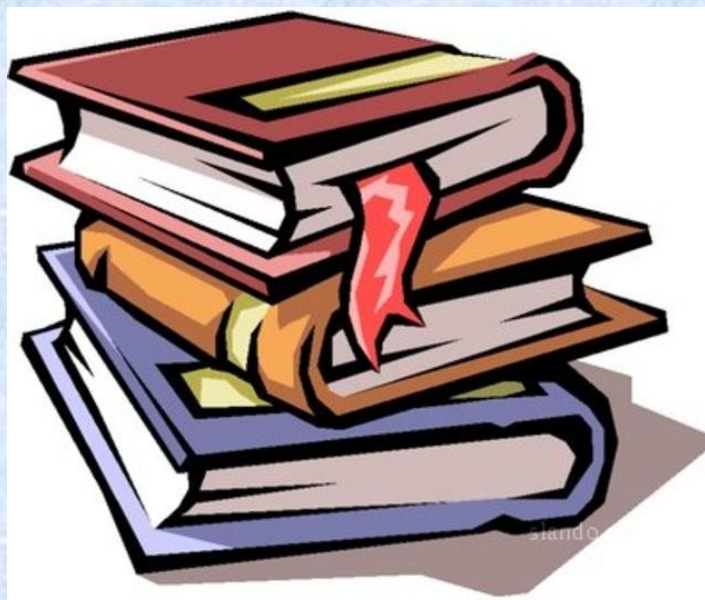
Планлаштыру

Максатка ирешү өчен
нәрсәләр эшләргә тиеш
икәнне укытучы әйтә

Куелган максатка ничек
ирешеп булганлыкны
укучылар ачыклай

Укучылар эшчәнлеге

Укытучы житәкчелеге
астында укучылар
практик эшләр
башкаралар

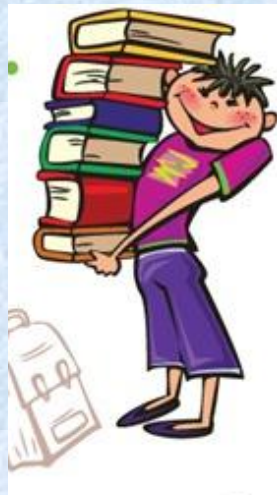
План нигезендә уку
гамәлләрен үзләре
башкаралар

Контрольдә тоту

Укытучы эшне контрольдә тоту

Укычулар үзләре бер-берсен контрольдә тоту (самоконтроль, взаимоконтроль)

Хаталарны төзөтү

Укытучы

Үзлөре

уңышсызлыктарның
сәбәбен аңлый һәм ул
ситуациядән чыгу
олларын эзлиләр

Бәяләү

Укытучы бәяли

Үзбәя

Үзбәя

Фамилия		Исем		
		Мин аңладым, яхшы эшләдем	Мин аңладым, аз эшләдем	мин аңламадым, эшләмәдем
1	Ситуатив күнегүләр			
2	Өй эше			
3	Диалог төзү			
4	Яңа лексика			
5	Текст төзү			
6	Аудирование			

Йомгаклау

Нәрсә истә калдыруларын
укытучы сорый

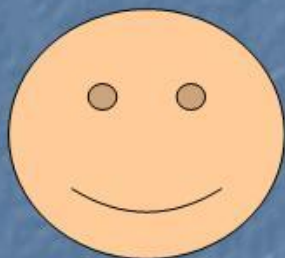

Рефлексия

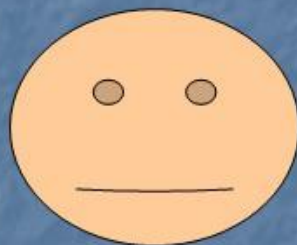

Рефлексия

- Какая работа понравилась вам больше всего?
- Нарисуйте в виде смайликов свою оценку работы класса на данном уроке .

Хорошо и
отлично

Более - менее

Плохо

Рефлексия

- сегодня я узнал...
- было интересно...
- было трудно...
- я выполнял задания...
- я понял, что...
- теперь я могу...
- я почувствовал, что...
- я приобрел...
- я научился...
- у меня получилось ...
- я смог...
- я попробую...
- меня удивило...
- урок дал мне для жизни...
- мне захотелось...

Я не знал ..., а теперь я
знаю...

У меня не
получалось..., а теперь
получается...

Я не понимал..., а
теперь понимаю...

Өй эше

Укытучы бертөрле өй эше
бирэ һәм аңлата

Өзерлек дәрәжәләренә
карап, укытучы тәкъдим
иткән эшләрне сайлап
алалар

Өй эше өч дәрәжәдә тәкъдим ителә:

- 1) мәжбүри өй эше (репродуктив) – сыйныфта эшләгән күнегүгә охшатып бирем үтәү; 2) ярым ижади (конструктив) – дәрестә алган белем һәм күнекмәләрне яңарак шартка күчереп бирем үтәү;
- 3) ижади – үзләштерелгән белем һәм күнекмәләрне теләсә нинди шартка күчереп, ижади бирем үтәү.

УКЫТУНЫҢ

ГОМУМИ,

ШӘХСИ,

МЕТАПРЕДМЕТ НӘТИЖӘЛӘРЕ

Шәхси

шәхси кыйммәтләре формалашкан булуы

күзаллана:

- татар теленә карата ихтирамлы караш булдыру һәм аны яхшы өйрәнү теләге тудыру;
- Туган җиреңә, туган телеңә карата уңай мөнәсәбәт
- Телләр белүнең әһәмиятенә басым ясау;

Предмет нәтижәсе

- әкиятне аңлау һәм идеясен күрсәтү, логик фикер йөртү, чагыштыру, нәтижә ясау,
яңа сүзләр үзләштерү, эчтәлеген аңлау, сәнгатьле уку һ.б

Метапредмет нәтижәләр

- укучылар тарафыннан үзләштерелгән регулятив, танып белү, коммуникатив универсаль уку гамәлләрен чагылдыралар.

- **Мета...** (аша, аркылы, өстендө).

Кайвакыт аны – универсаль белемнөр, ө кайчак- фикер эшчәнлеге дип атыйлар.

Метапредмет дәресләрдә алган белемнөр- универсаль. Алар теория категориясеннән практикага күчөлөр. Укытучы эшчәнлеге аңа белем бирүгә генә нигезләнми ,ө алган белемнөрне куллану юлларын күрсөтүгә корыла.

Предметара нәтижәләр

- Укучыларда мәғълүмати **жәмгыяттә яшәү һәм эшләү өчен кирәкле күнекмәләр үстерелә.** Укучылар текст, күрмә-график рәсемнәр, хәрәкәтле яисә хәрәкәтсез сурәтләр, яғни төрле коммуникацион технологияләр аша тапшырыла торган мәғълүмати объектлар белән эшләү тәҗрибәсе ала; презентацион материаллар әзерләп, зур булмаган аудитория алдында чыгыш ясарга өйрәнә; укучыларда, компьютер яисә ИКТ нең башка чаралары белән эш иткәндә, сәламәтлеккә зыян китерми торган эш алымнарын куллана алу күнекмәләре формалаша.

Метапредметные образовательные результаты предполагают, что у учеников будут развиты:
уверенная ориентация в различных предметных областях за счет осознанного использования при изучении школьных дисциплин философских и общепредметных;
владение основными общеучебными умениями информационно-логического характера, умениями организации собственной учебной деятельности, основными универсальными умениями информационного характера,

Метапредметның төп максаты

- «Билге»: укучыда схемалаштыру сәләтен формалаштыру
- «Белем»: билгеләмәләр белән эшләү сәләтетен формалаштыру
- «Проблема»: китерелгән вакыйгаларга укучының шәхси позициясен формалаштыру

Метапредмет дәреснең биремнәренә таләпләр.

- Катлаулылык, пробемалы һәм эзләнү характерында.

Метапредмет нәтижәләре

- универсаль уку гамәлләрен (*танып-белү, регулятив, коммуникатив*) формалаштыруга хезмәт итә.

Регулятив универсаль уку гамәлләре:

- 1) эшчәнлек өчен эш урынын әзерләү;
- 2) укытучы ярдәме белән уку проблемасын табу һәм формалаштыру;
- 3) укытучы ярдәме белән эшне планлаштырырга өйрәнү;
- 4) укытучы ярдәмендә эшнең дәрәслеген тикшерү;
- 5) эш барышында гади генә эш кораллары белән эш итә белү (линейка, карандаш, бетергеч...) һәм өстәмә чаралар (информацион һәм коммуникацион технологияләр, белешмә әдәбият һ.б.) куллана белү;
- 6) эш сыйфатына бәя бирә белү;
- 7) уңышсызлыкларның сәбәбен аңлый һәм ул ситуациядән чыгу юлларын таба белү.

Танып белү универсаль уку гамәлләре:

- 1) дәрәслек белән эш итә белү;
- 2) хәрәфләрне танып, текстны (хикәя, шигырь, әкиятне) сәнгатьле итеп уку;
- 3) этнокультура өлкәсенә караган сүзләр булган текстны, сүзлекләр кулланып, аңлап уку;
- 4) текста очраган таныш сүзләргә таянып, яңа сүзләрнең мәгънәсенә төшенү;
- 5) текстны сәнгатьле итеп укыгач, сорауларга җавап бирү;
- 6) укытучының сорауларына җавап бирә, тиешле мәгълүматны таба белү;
- 7) предметларны чагыштыра, охшаш һәм аермалы якларын билгели белү;
- 8) укылган яки тыңланган зур булмаган текстның эчтәлеген кыскартып яки, тулыландырып сөйли белү;
- 9) уку мәсьәләсен чишүдә нинди информация кирәген мөстәкыйль ачыклау;
- 10) уку мәсьәләсен чишүгә кирәкле булган сүзлекләрне, белешмә материалларны, энциклопедияләрне, электрон дискларны, Интернетны мөстәкыйль таба белү;
- 11) уку барышында анализ (таркату) һәм синтез (берләштерү) гамәлләрен башкара белү;
- 12) фикерләүнең логик чылбырын төзи белү;
- 13) алынган мәгълүматны таблицалар, схемалар, конспект ярдәмендә күрсәтә белү;
- 14) текст эчтәлеге буенча гади план төзи белү.

Коммуникатив универсаль уку гамәлләре

- 1) укытучының, классташларның сорауларына җавап бирү;
- 2) сөйләм этикеты нормаларын үтәү: исәнләшә, саубуллаша, рәхмәт белдерә белү;
- 3) башкаларның сөйләмен тыңлый һәм аңлай белү;
- 4) текстны укыганнан соң «автор белән диалог» алып бару (әсәрдә автор әйтергә теләгәнне таба белү).

Яңа стандарт таләп иткән универсаль гамәлләр формалаштыруга ижади үсеш технологиясе нигезендә ничек ирешергә була соң?

- 1. Беренчедән, технология буенча **уку эшчәнлегә төркемнәрдә оештырыла**, ә бу исә коммуникатив гамәлләр формалашуны тәэмин итә.
- Төркем, гадәттә, 4 кешедән төзелә. Укучылар, парталарны кара-каршы куеп, бер-берсенә йөзләре белән утыралар. Һәр төркемдә лидер билгеләнә. Аларны чирек саен алмаштырып торырга мөмкин. Лидер өй эшләрен тикшерә, иң уңышлыларын сайлап, сыйныф игътибарына тәкъдим итә; төркемдәге һәр укучысының уку эшчәнлегендә актив булуын һәм төркем фикерен чиратлап башкаларга җиткерүдә катнашуын тәэмин итә. Лидер үз өстенә шактый зур җаваплылык ала, бу исә укучыда мөстәкыйльлеккә омтылыш һәм лидерлык сыйфатлары тәрбияләүгә этәргеч тудыра.

- Икенчедән, танып белү гамәлләре проблемалы ситуация аша кирәкле ысулны аерып алу, төрле белем чыганаclarыннан файдалану һәм эчтәлекне модельләштерү процессында формалаша

- Өченчедән, регулятив гамәлләрне үстерү өчен, дәрес саен УМ куела, чишү юлы ачыклана, УМ чишү адымлап биремнәр үтәү аша оештырыла, укучыга, үз эшчәнлеген бәяләү өчен, критерийлар тәкъдим ителә.

Укытучыга таләпләр:

- Артыгын сөйләмәскә: биремнәрне кабатламаска, дәреслектә булган информацияне әйтмәскә, укучының жавабын кабатламаска! Укучыдан аргументлаштырылган жаваплар алуға ирешергә.
- «Дәрес түгел» «ялгыш» сүзләрен әйтмәскә-моны укучылар үзләре сизәргә тиеш.
- Укытучының төп эшчәнлегә дәрестә түгел, ә аңа әзерләнү материал сайлауда һәм дәрес сценарияләштерүдә. Укытучы актер түгел , ә режессер.

Дәреснең структур элементлары:

- Мобилизацияләүче этап: – актив акыл эшчәнлеген кузгата
- Максат кую–укучылар тарафыннан максатны билгеләү: (искә төшерү- яңаны белү- кулана белү (вспомнить – узнать – уметь.)
- Коммуникация.
- Үзара тикшерү һәм рефлексия
-

Дәрес структурасы:

I. Ориентлашу, мотивлаштыру этабы.

Бу этапта башкарылырга тиешле эшчәнлек адымнары:

1. Өй эшләрәнә анализ. Кайсы өй эшен, ничек эшлэгәннәр. Иң яхшы эш кемнеке, ни өчен?

2. Актуальләштерү (белемнәрне тигезләү) ягъни бүгенге теманы үзләштергәндә кулланышка керергә тиешле, инде үзләштерелгән белем һәм күнекмәләрне искә төшерү.

3. Уку мәсьәләсен - бүгенге дәрестә үзләштерелергә тиешле белем, күнекмәләрне конкретлаштыру ситуациясе **тудыру** (Уку мәсьәләсе = дидактик максат). Шул рәвешле эшчәнлек мотивлаштырылырга тиеш була.

II. Уку мәсьәләсен (УМ) чишү этабы.

1. **Уку мәсьәләсен** (укытучы проблемалы сорауларга һәм биремнәргә бүлә) **адымлап чишү** оештырыла:

УМ	1	<u>һәр бирем чишелә→нәтижә аерып</u>	нәтижәләр
	2	<u>алына→бергәләп→бер-берсенә→</u>	гомумиләш
	3	<u>үз-үзләренә сөйләнә. Укытучы критерий бирә. Укучылар үзбәя куя.</u>	терелә

2. Модельләштерү - ысул аерып алу, дәрестә башкарылган эшне кыскача язуда күрсәтү. Бу эш тактада һәм укучыларның эш дәфтәрендә алып барыла.

III. Рефлексия, бәя этабы.

1. Рефлексия - дәрестә узган юлны кире узу.

Ягъни, нәрсә эшләргә тиеш идек? (УМ искә төшерелә);
ничек эшләдек? (чишү юллары искә төшерелә);
нинди нәтижә ясадык? дигән сорауларга жавап
бирү.

2. Дәрестәге эшчәнлеккә үзбәя.

Укытучы критерий бирә, шул нигездә балалар
үз-үзләренә билге куялар, ягъни үз
эшчәнлекләренәң кайсы критерийгә туры килүен
билгелиләр.

3. Өйгә эш алу.